

Uusi SoTe

Ovatko myös
asiakastiedot yksi
kokonaisuus?

Maritta Korhonen
Tietohallintoneuvos
Digitalisaatio ja tiedonhallinta -yksikkö, STM

Uusi SoTe Säästöt ja toiminnan tehostuminen

- ”Puheet siitä, että uudistus leikkaisi menojen kasvua kolme miljardia euroa 2020-luvun lopun näköpiirissä olevasta tasosta, ovat epäuskottavia.”
- ”Yksistään tietojärjestelmien uudistaminen ja yhtenäistäminen tulevat olemaan varsinainen Moolokin kita. Ehtihän hallitus luvata siihen jo alkajaisiksi miljardi euroa.”
- *Raimo Sailas HS 16.5.2017*

Sote-uudistus ja digitalisaatio - valiokuntakuulemiset

- Digiteemoista valiokuntakuulemiset VaV, StV ja HaV
  - Teemoina olleet sote- ja maakuntauudistuksen ICT-linjaukset ja ratkaisut, digitalisaatio, ICT-palvelut, tietohallinto, palveluiden tuottaminen, palvelukeskukset, toiminta markkinoilla, tietojärjestelmät, tietohallinnon ohjaus...
  - Samassa yhteydessä kuultavana olleet mm. VM, KL, VTV, Kela, THL, Kansallisarkisto
  - Keskusteluun nousseet mm.:
    - soten tietoarkkitehtuurin, ICT-palveluiden ja tietohallinnon ohjaus ja ohjausmallit
    - soten tietorakenteiden ja tietoarkkitehtuurin yhtenäistäminen ja kehittäminen
    - ICT-palvelukeskuksen tarvitsema osaaminen ja tuki maakunnille, toiminnan rooli, käyttövelvoite
    - sote ICT muutoksen rahoitus- ja investointitarpeet
    - sote ICT muutoksen onnistuminen ja riskit, aikataulujen pitävyys
    - kansalliset palvelut, Kelan rooli sote ICT:ssä

Digitalisaatio on suurempi murros kuin sote-uudistus

Tietojärjestelmien yhteentoimivuus ja tiedonkulku ovat avainasemassa sote-uudistuksen onnistumisessa.

Tietojärjestelmät ja ICT eivät tuota soten säästöjä. Säästöt toteutuvat toiminnan muutoksen ja paremman tietojen hyödyntämisen kautta.

**Soten tietojärjestelmien rakentaminen edellyttää yhtenäistä säädöspohjaa, yhtenäisiä määrittelyjä, yhteisiä palveluita -
ja yhtenäistä tietopohjaa.**

Hyvinvointia koskevat tiedot hyödynnettävissä kansalaisen hyväksi (DigiNYT Hallitusohjelman digitalisaatiotavoitteiden ja julkisen hallinnon ICT-kehittämisen seurantaryhmä)

Hallituksen linjaus: Asiakas- ja potilastietojärjestelmät

- Kansallisesti tavoitteena 2-3 asiakas- ja potilastietojärjestelmää, joihin voidaan liittää yhteentoimivia osioita
- STM ohjaa kansallisesti, järjestelmähankinnat tehdään sote-organisaatioissa
- UNA- ja Apotti-järjestelmät ovat sote-organisaatioiden yhteistyöhankkeita

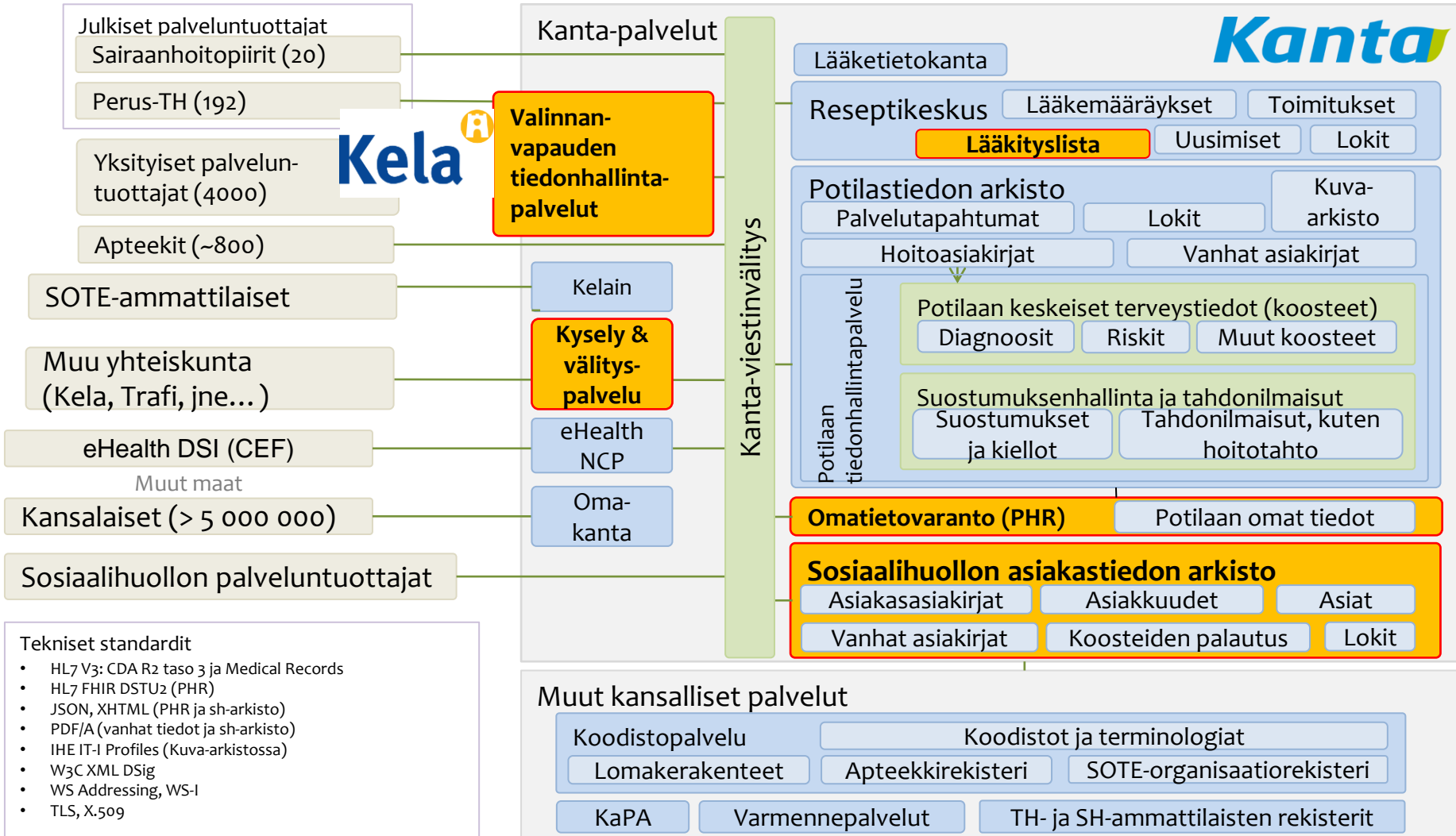
Esitys sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä, järjestämislaki

- Laki koskee julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä, kehittämistä, ohjausta ja valvontaa.
- Maakunta vastaa:
- siitä, että sosiaali- ja terveystalvelujen sisältö, laajuus ja laatu ovat asiakkaiden tarpeen mukaisia. Erityisesti paljon palveluja käyttäville annetaan ohjausta ja tehdään laaja-alainen palvelutarpeen arvio ja asiakassuunnitelma.
- siitä, että palveluista muodostuu asiakkaille sujuvat kokonaisuudet ja palvelu- ja hoitoketjut.
- siitä, että sosiaali- ja terveystalvelut ovat yhteensovitettuja kokonaisuuksia.
- siitä, että tietojärjestelmät toimivat yhteen.

Järjestämislaki - esitys rekisterinpidosta

- *Asiakas- ja potilastietojen rekisterinpito (58 § 1- 3 momentit)*
- **Maakunta on henkilötietolain (523/1999) 3 §:n 4 kohdassa tarkoitettu rekisterinpitäjä sen järjestämisvastuulle kuuluvassa toiminnassa syntyneille sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilasasiakirjoille.**
- Maakunnan järjestämisvastuulle kuuluvien sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottajalla on oikeus käsitellä maakunnan asiakas- ja potilasrekisterissä olevia tietoja silloin, kun se on tarpeen asiakkaan palvelun toteuttamiseksi
- **Maakunnan asiakas- ja potilasrekisterit tulee muodostaa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetun lain mukaisia valtakunnallisia tietojärjestelmäpalveluja käyttäen.** Velvollisuus koskee myös yritysten, yhteisöjen ja ammatinharjoittajien maakunnille tuottamien ja maakunnan rahoittamien sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen asiakas- ja potilastietoja palvelun tuottamisperusteesta ja -tavasta riippumatta.

Muutokset asiakastietolakiin

- Lakiin ehdotettavat muutokset luovat edellytykset valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen käyttöönotolle sosiaali- ja terveydenhuollossa sekä asiakastiedon joustavalle käsittelylle sosiaali- ja terveydenhuollossa.
- Lakiehdotus sisältää sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmäuudistuksen kannalta tarpeelliset tiedonhallintaa koskevat säännökset.
- Tietojen yhteiskäytöstä ja rekistereiden yhdistämisestä säädetään osana asiakastietolain uudistamista mm.
  - sosiaali- ja terveydenhuollon erillisten henkilörekisterien yhdistäminen
  - suostumus- ja kieltosäädösten yhdenmukaistaminen ja kokoaminen yhteen toimialakohtaiseen lakiin

Asiakasrekisteri (asiakastietolain työryhmäversio)

Palvelunjärjestäjän asiakasrekisteri muodostuu

- sosiaalihuollon asiakasasiakirjoista,
- terveydenhuollon potilasasiakirjoista sekä
- sosiaalihuoltolain (1301/2014) 41 §:n ja terveydenhuoltolain (1326/2010) 32 §:n mukaisten sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisten palvelujen suunnittelun tai antamisen yhteydessä laadituista asiakasasiakirjoista.

Asiakastietolakiin saatu lausuntopalaute, 169 vastaajaa

Asiakastietojen käytön ja käytön valvonnan kokonaisuus

Kiitos!

stm.fi @STM_Uutiset

maritta.korhonen@stm.fi
@marittakorhonen